

Crna Gora
Ministarstvo vanjskih poslova
Generalni direktorat za multilateralne poslove

Br:

Podgorica, 9. septembar 2021. godine

PLATFORMA
za učešće delegacije Crne Gore na Generalnoj debati 76. zasjedanja
Generalne skupštine Ujedinjenih nacija,
Njujork, 18 – 25. septembra 2021.

76. zasjedanje Generalne skupštine Ujedinjenih nacija počće u Njujorku 14. septembra 2021, dok će Generalna debata koja obuhvata učešće šefova država ili vlada i ministara vanjskih poslova biti održana u periodu od 21. do 27. septembra 2021. godine.

Ministar vanjskih poslove Crne Gore Đorđe Radulović će biti u sastavu delegacije Crne Gore i učestvovaće na brojnim multilateralnim sastancima koji se organizuju na marginama 76. zasjedanja GS UN, uključujući: 10. Ministarsku konferenciju Zajednice demokratija; Godišnji sastanak 3G (Grupe za globalno upravljanje) sa G20 Troikom; Ministarski sastanak Alijanse za multilateralizam; Konferenciju država potpisnica Sveobuhvatnog ugovora o zabrani nuklearnih proba.

Delegacija Crne Gore će imati bilateralne susrete sa visokim zvaničnicima zemalja učesnica, Ujedinjenih nacija i drugih organizacija.

Za predsjedavajućeg 76. zasjedanja GS UN izabran je Abdula Šahid (Maldivi).

Tema generalne debate je: "Izgradnja otpornosti kroz nadu – oporavak od COVID-19 pandemije, održiva izgradnja društava, odgovor na potrebe planete, poštovanje prava ljudi i revitalizacija UN". Adresiranje višedimenzionalnih posljedica aktuelne pandemije u cilju izgradnje održive budućnosti će u velikoj mjeri obilježiti sve odluke i aktivnosti

UN tokom narednog zasijedanja. Fokus će biti na osnaženom multilateralizmu i jačanju UN, koje su u središtu međunarodne saradnje i globalnog odgovora.

Generalna debata GS je događaj na najvišem nivou koji okuplja šefove država ili vlada i ministre vanjskih poslova, koji u svojim izlaganjima daju viđenje odgovora na globalne izazove, kao i na ulogu UN-a. Ovo je jedan od najznačajnijih događaja koji se organizuje pod okriljem Ujedinjenih nacija i predstavlja priliku za potvrdu posvećenosti Crne Gore principima i ciljevima Ujedinjenih nacija, miru i bezbjednosti, poštovanju ljudskih prava i dostizanju održivih razvojnih ciljeva. Učešće delegacije Crne Gore na 76. zasijedanju GS UN predstavlja priliku za dalju promociju ostvarenih rezultata i prioriteta Crne Gore na unutrašnjem i vanjskopolitičkom planu, jačanje pozicije i vidljivosti Crne Gore u UN i unaprjeđenje bilateralnih odnosa sa državama učesnicama. Učešće će biti prilika da se ukaže na ostvareni napredak u oblasti sveukupnog razvoja Crne Gore, posebno na planu ekonomskog razvoja i demokratizacije društva.

Ovogodišnja debata, koja će biti održana u ograničenim uslovima nametnutim pandemijom COVID 19, imaće u fokusu upravo odgovore i uticaj koji je zdravstvena kriza imala na nacionalne ekonomije, produbljivanje nejednakosti i širenje siromaštva, ograničavanje ljudskih prava i sloboda, dok će akcenat biti na akcijama koje je potrebno preduzeti u cilju oporavka društava.

***

Na marginama zasijedanja biće održani brojni multilateralni sastanci.

Ministar vanjskih poslova Crne Gore Đorđe Radulović će učestvovati na sljedećim sastancima:

➤ **Sastanak o agendi „Žene, mir i bezbjednost``, 20. septembar**

Domaćini sastanka o agendi „Žene, mir i bezbjednost`` su Miariz Pejn, mvp Australije, Linda Tomas Grinfild, stalna predstavica SAD pri UN i Pramila Paten, podsekretarka UN i specijalna predstavica gs UN za seksualno nasilje u konfliktima.

Učešće na sastanku je još jedna potvrda posvećenosti Crne Gore sprovođenju rezolucije Savjeta bezbjednosti UN 1325. Crna Gora visoko pozicionira agendu Žene, mir i bezbjednost, o čemu svjedoči niz aktivnosti sprovedenih na nacionalnom nivou s ciljem maksimalne afirmacije žena u javnom životu i uključivanja žena u pitanja iz domena oblasti bezbjednosti i odbrane.

➤ **10. Ministarska konferencija Zajednice demokratija, 22. septembar**

Ministar Radulović će na konferenciji učestvovati na poziv MVP Rumunije Bogdana Aureskua, predsjedavajućeg ZD.

Zajednica demokratija je međuvladina koalicija čiji je glavni cilj promovisanje zajedničkih demokratskih vrijednosti i standarda. Nastala je 2000. godine, na temelju inicijative tadašnje državne sekretarke SAD-a Medlin Olbrajt i poljskog mvp-a Bronislava Geremeka, te je na konferenciji u Varšavi okupila 106 država koje su potpisale Varšavsku deklaraciju i izrazile spremnost da podstiču razvoj demokratskih vrijednosti. Predmetni multilateralni mehanizam je uspostavio forum za identifikovanje globalnih prioriteta za diplomatsku akciju i napredovanje i odbrani demokratije, kroz kolektivnu diplomatsku akciju u okviru

UN-a i drugih međunarodnih organizacija. Strateški plan Zajednice za period 2018-2023. definiše zajedničke aktivnosti sa civilnim sektorom u cilju pružanja podrške demokratskoj konsolidaciji u tranzicionim zemljama koje nisu dio Zajednice, kao i povećanja i produbljivanja dijaloga o izazovima sa kojima se suočavaju savremene demokratije. Takođe, set aktivnosti Zajednice je usmjeren na osnaživanje mladih i rodnu ravnopravnost.

Ministarske konferencije se održavaju na dvogodišnjem nivou, te okupljaju predstavnike država, civilnog sektora i ostale relevantne aktere, u cilju razmjene mišljenja o najboljim praksama u kontekstu podržavanja razvoja demokratskih vrijednosti i standarda. Prethodna konferencija je održana u Vašingtonu, te je u usvojenoj Deklaraciji ponovljena posvećenost daljoj konsolidaciji demokratije i nastavku jačanja demokratskih institucija. Takođe, izražena je briga zbog evidentnog nazadovanja demokratskih institucija i vrijednosti, te prijetnji civilnom sektoru u mnogim dijelovima svijeta. Nadalje, podstiče se dalje osnaživanje međunarodne saradnje, naročito u okviru UN-a i drugih međunarodnih organizacija.

➤ **Godišnji sastanak 3G (Grupe za globalno upravljanje) sa G20 Troikom, 22. septembar**

Ministar Radulović će na sastanku učestvovati na poziv mvp Singapura Vivian Balakrishana. Sastanak ima za cilj zajedničko razmatranje postojećih, savremenih izazova – oporavak od uticaja COVID-19 pandemije i suočavanje sa klimatskim promjenama u pravcu kreiranja održivog svijeta. Na sastanku će se obratiti predstavnici G20 trojke – Italije, Saudijske Arabije i Indonezije – koji će prezentovati napore u adresiranju pomenutih izazova. Takođe, u uvodnom dijelu sastanka će se obratiti predsjedavajući 76. sjednice GSUN-a Abdulah Šahid.

Globalna grupa za upravljanje (3G) predstavlja neformalnu grupu malih i srednjih ekonomija koje se zalažu za efikasnije, odgovornije i inkluzivnije globalno upravljanje, sa posebnim akcentom na ekonomskim pitanjima. 3G zemlje se zalažu za otvoreni, na pravilima zasnovanovani, sistem međunarodne trgovine (MTS), koji se oslanja na Svjetsku trgovinsku organizaciju (WTO), a koji bi osigurao da trgovina ostane slobodna i otvorena. Ističući da UN ostaju centralni forum za diskusiju o globalnim ekonomskim pitanjima, zemlje 3G nastoje da kreiranjem veza sa drugim uticajnim grupama, prije svega sa zemljama G20, utiču na jednak i održiv globalni razvoj u skladu sa UN ciljevima i agendama. 3G zemlje potenciraju da G20 kao grupa najrazvijenih ekonomija ne smije ostati zatvorena za konsultacije i sugestije drugih zemalja članica UN-a. Na toj liniji, 3G poziva na jačanje uloge ove grupe na planu promovisanja vidljivosti malih i srednjih ekonomija koje nisu dio G20.

Jedan od ciljeva sastanka je i definisanje prioriteta 3G u susret samitu u oktobru, kao i da se razmijene informacije o prioritetima G20 pod predsjedavanjem Indonezije.

➤ **Ministarski sastanak Alijanse za multilateralizam**

Ministarski sastanak Alijanse za multilateralizam će biti održan na temu „Oblikovanje naše zajedničke agende: Zdravlje - borba protiv pandemije; Ljudska prava - ravnopravnost polova; Klimatske promjene i biodiverzitet`.

Alijansa za multilateralizam, koju su pokrenuli ministri vanjskih poslova Njemačke i Francuske, predstavlja neformalnu mrežu zemalja ujedinjenih u uvjerenju da je multilateralni poredak zasnovan na pravilima jedini pouzdani garantor međunarodne stabilnosti i mira, i da zajednički, globalni izazovi mogu biti riješeni samo kroz saradnju. Ciljevi Alijanse su: zaštita i očuvanje međunarodnih normi, sporazuma i institucija; promovisanje proaktivnog pristupa u oblastima gdje nedostaje efikasno upravljanje i gdje novi izazovi zahtjevaju kolektivnu akciju; zalaganje za reforme međunarodnih institucija i globalnog političkog i ekonomskog poretka, bez pravljavanja kompromisa na račun ključnih principa i vrijednosti, kako bi se učinile inkluzivnijim i efikasnijim u donošenju rezultata za ljude širom svijeta. Pored država Alijansa okuplja i predstavnike civilnog društva koje, takođe, ima ulogu važnog partnera u globalnoj agendi. Iako je inicijativa potekla od Francuske i Njemačke, želi joj se dati globalni karakter.

Crna Gora je članica Alijanse od njenog osnivanja.

➤ **Konferencija država potpisnica Sveobuhvatnog ugovora o zabrani nuklearnih proba (CTBT)**

Crna Gora je članica Ugovora i učešćem na sastanku, potvrdiće posvećenost njegovoj implementaciji i ciljevima.

Ugovor o sveobuhvatnoj zabrani testiranja nuklearnog oružja (CTBT) sadrži poseban mehanizam za promociju njegovog stupanja na snagu. Konferencija koja se bavi promocijom stupanja na snagu CTBT-a se održava svake druge godine. Događaj je poznat kao „Konferencija o članu XIV“. Jedanesta Konferencija je održana 25. septembra 2019. godine u sjedištu UN-a u Njujorku.

Cilj ovogodišnjeg sastanka je da se iskoristi i održi momentum u cilju što skorijeg stupanja na snagu CTBT. Ministarski sastanak organizuju države prijatelji CTBT zajedno sa koordinatorima za član XIV Ugovora (Njemačka i Alžir). Sastanku će prisustvovati i generalni sekretar UN-a. Sastanak će se baviti pitanjima kao što su stupanje na snagu i univerzalizacija Ugovora, i uloga verifikacionog režima u detektovanju nuklearnih testova.

➤ **Ministar vanjskih poslova, po procjeni, prisustvuje 76. Generalnoj debati Generalne skupštine UN-a** tokom svih dana boravka u Njujorku, uvažavajući dinamiku ministarskih sastanaka koji će biti održani na marginama GS UN tokom trajanja Debate.

Kao i u prethodnom angažmanu Crne Gore u radu Generalne skupštine UN, učešće delegacije Crne Gore na zasijedanju GS UN i sastancima na marginama, će se zasnivati na poštovanju osnovnih načela i ciljeva Povelje UN i međunarodnog prava, uvažavanju realnosti u međunarodnim odnosima i saradnje sa strateškim međunarodnim partnerima u skladu sa vanjskopolitikim prioritetima Vlade Crne Gore.

Planirano je da ministar Radulović ima niz bilateralnih susreta sa ministrima vanjskih poslova partnerskih država, na marginama GS UN.

***

U sastavu delegacije Crne biće i:

- Dragana Šćepanović, otpravnica poslova a.i. u Stalnoj misiji Crne Gore pri Ujedinjenim nacijama u Njujorku;
- Đorđe Janković, šef kabineta ministra vanjskih poslova;
- Stanica Anđić, direktorica Direkcije za Ujedinjene nacije u Ministarstvu vanjskih poslova;
- Jelena Leković, II sekretar u Stalnoj misiji Crne Gore pri UN u Njujorku.